

Komentář výsledků hospodaření nefinančních podnikatelských subjektů s 250 a více zaměstnanci¹ za 2. čtvrtletí 2007 ve srovnání se stejným obdobím 2006

Údaje této publikace byly získány z datového souboru nefinančních podnikatelských subjektů všech odvětví, které zaměstnávaly 250 a více zaměstnanců. Soubor obsahuje 1 637 jednotek (nárůst o 2,8 %) s průměrným evidenčním přepočteným počtem 1,202 mil. zaměstnanců (nárůst o 2,4%). Všechny údaje finančních ukazatelů jsou v běžných cenách.

Následující tabulka uvádí hodnoty základních finančních ukazatelů výběru podniků s 250 a více zaměstnanci v porovnání s výběrem podniků s 50 a více zaměstnanci.

Základní ukazatele nefinančních podniků

		Tržby za prodej vlast.výr., služeb a zboží v mld.Kč	Účetní přidaná hodnota v mld.Kč	Průměrný evid. počet zaměstnanců v tis. fyz. osob	Účet.přid.hodnota na zaměst. (fyz.osob) za měsíc v Kč	Průměrná měsíční mzda v Kč
Podnikatel.subjekty 250 a více zaměstnanců	2. čtvrtletí 2007	784,8	241,5	1202,1	66966	22180
	index 2007/2006	109,6	110,7	102,4	108,1	106,8
Podnikatel.subjekty 50 a více zaměstnanců	2. čtvrtletí 2007	1160,0	366,1	1986,2	61444	21433
	index 2007/2006	109,5	112,2	101,9	110,1	107,5

Účetní přidaná hodnota podniků s 250 ti a více zaměstnanci v běžných cenách vzrostla ve 2. čtvrtletí 2007 meziročně o 10,7 % a její absolutní objem za sledované období dosáhl 241,5 mld. Kč. **Výkony vč. obchodní marže²** se za stejné období meziročně zvýšily o 10,3 %, **výkonová spotřeba** o 10,1 %, **obchodní marže³** vzrostla o 17,5 %.

Celkový meziroční nárůst účetní přidané hodnoty o 23,3 mld. Kč je výsledkem růstu především subsektoru⁴ podniků pod zahraniční kontrolou o 26,7 mld. Kč, tj. o 23,2 %. U podniků národních veřejných došlo k jejímu nárůstu o 0,7 mld. Kč, tj. o 2,1 %, u soukromých domácích podniků a podnikatelů byl naopak zaznamenán pokles účetní přidané hodnoty o 4,0 mld.Kč, tj. o 5,6 %;

V průmyslu celkově vzrostla účetní přidaná hodnota o 12,8 mld Kč, tj. o 8,9 %, z toho ve zpracovatelském průmyslu o 15,7 mld Kč, tj. o 14,2 %. Nejvýznamnější příspěvky k růstu účetní přidané hodnoty nastaly u **průmyslových odvětví**: výroba dopravních prostředků a zařízení (o 3,8 mld. Kč, tj. o 14,3 %); výroba kovů, hutních a kovodělných výrobků (o 3,4 mld. Kč, tj. o 21,4 %); výroba a opravy strojů a zařízení (o 2,3 mld. Kč, tj. o 23,0 %); výroba pryžových a plastových výrobků (o 1,9 mld. Kč, tj. o 29,8 %); výroba chemických látek, léčiv a vláken (o 1,6 mld. Kč, tj. o 21,8 %); výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (o 1,2 mld. Kč, tj. o 15,2 %). K významnému meziročnímu poklesu došlo u odvětví: výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody (o 4,3 mld. Kč, tj. o 16,7 %).

U neprůmyslových odvětví byl nejvýraznější nárůst účetní přidané hodnoty v odvětví obchod a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží (o 3,5 mld. Kč, tj. o 22,3 %); komplexu sekcí doprava, skladování a spoje (o 2,6 mld. Kč, tj. o 8,2 %), z toho doprava nárůst o 2,3 mld. Kč (tj. o 19,8 %); sekci činností v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, veřejné správy a soc. služeb (o 1,8 mld. Kč, tj. o 33,1%) a stavebnictví (o 1,7 mld. Kč, tj. o 23,7 %);

Stav souhrnného majetku (aktiv) nefinančních podniků s 250 a více zaměstnanci ke konci 2. čtvrtletí 2007 dosáhl 3 578,7 mld. Kč, tzn. meziroční růst o 5,6 %. V majetkové struktuře tvořil největší část dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek (1 697,6 mld. Kč, pokles o 1,2 %). Stav zásob činil 330,9 mld. Kč (nárůst o 9,7 %), peníze a účty

¹ Čtvrtletní údaje roku 2007 je třeba považovat za předběžné, údaje roku 2006 jsou semidefinitivní, revidované k 20. 4. 2007.

Všechny uváděné změny jsou meziroční, tzn. vyjadřují index ze stejných období roku 2007 a 2006

² Výkony = tržby za prodej vlastních výrobků a služeb + aktivace + změna stavu zásob vlastní výroby + obchodní marže

³ Obchodní marže = tržby za prodej zboží - náklady na prodané zboží

⁴ Podniky pod zahraniční kontrolou = ISEKTOR 11003; soukromé národní podniky a podnikatelé = ISEKTORY 11002+14100+14200; podniky veřejné = ISEKTOR 11003

⁵ Krátkodobý finanční majetek = krátk. dluhopisy vč. směnek (poskytnuté)

⁶ Zbývající finanční aktiva = dlouhodob. finanč. majetek (akcie, dluhopisy, úvěry, půjčky, směny) + opční listy a finanční deriváty aktivní + ostatní pohledávky a časové rozlišení

⁷ Ostatní krátkodobé cizí zdroje = krátk. přijaté úvěry a půjčky + krátk. dluhopisy vč. směnek

⁸ Zbývající pasiva = dlouh. přijaté úvěry a půjčky + dlouh. dluhopisy vč. směnek + opční listy a finanční deriváty pasivní + ostatní závazky a časové rozlišení

v bankách 188,5 mld. Kč (nárůst o 2,4 %), pohledávky z obchodních vrahů a poskytnuté zálohy 645,8 mld. Kč (nárůst o 16,7 %), krátkodobý finanční majetek⁵ 148,0 mld. Kč (o 49,1 %), zbývající finanční aktiva⁶ 568,0 mld. Kč (nárůst o 6,5 %).

Meziroční pokles hrubých investic (tj. pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vč. pozemků a ložisek nerostných surovin) za 2. čtvrtletí 2007 o 2,0 mld. Kč, tj. o 4,1 % se zároveň promítl i v poklesu **odpisovaného dlouhodobého majetku** o 20,2 mld.

Stav celkových zásob vzrostl ke konci 2. čtvrtletí 2007 proti stejnému období roku 2006 o 29,2 mld. Kč, tj. o 9,7 %. V tom vzrostly zásoby: výrobků (o 5,1 mld. Kč, tj. o 8,7 %), nedokončené výroby a polotovary (o 12,3 mld. Kč, tj. o 16,3 %), materiálu (o 11,0 mld. Kč, tj. o 10,9 %), zásoby zboží (o 0,8 mld. Kč, tj. o 1,2 %).

U jednotlivých **institucionálních subsektorů** došlo k nárůstu **zásob** u podniků pod zahraniční kontrolou (o 15,9 mld. Kč, tj. o 8,4 %). Přitom vzrostly jejich zásoby materiálu, nedokončené výroby a polotovary a výrobků. V subsektoru národních soukromých podniků a podnikatelů zásoby vzrostly o 13,2 mld. Kč, (tj. o 13,4 %), u podniků veřejných došlo pouze k nepatrnému nárůstu zásob o 0,2 mld. Kč (tj. o 1,3 %).

Z hlediska **odvětvové struktury** zaznamenal průmysl průměrný nárůst zásob o 9,2 %, (tj. o 20,5 mld. Kč), z toho nejvyšší růst byl zaznamenán u odvětví: výroby a opravy strojů a zařízení 5,4 mld (o 22,3 %), výroba a rozvod elektřiny, plynu o 3,5 mld (tj. o 23,9 %). Vysokým tempem rostly také zásoby v odvětví těžby ost. nerostných surovin (o 57,7 %); výroby usní a výrobků z usní (o 49,8 %); výroby dřevařských výrobků kromě nábytku (o 35,3 %) a výroby vlákniny, papíru vydavatelství a tiskárenství (o 24,6 %), v absolutních hodnotách bylo však zvýšení zásob v těchto odvětvích nízké. V porovnání se stejným obdobím minulého roku rostly rovněž zásoby ve stavebnictví o 4,0 mld (tj. o 35,0 %). K nárůstu zásob došlo také u všech neprůmyslových odvětví s výjimkou odvětví dopravy, skladování a spojů, kde byl vykázán pokles o 1,0 mld (tj. o 12,4 %).

Z průmyslových odvětví byl zaznamenán nejvýraznější pokles zásob v odvětví výroba potravinářských a tabákových výrobků o 2,4 mld (tj. o 12,0 %), snížení zásob vykázala také odvětví těžby energetických surovin (o 8,1 %), výroba ostatních nekovových a minerálních výrobků (o 3,9 %).

Ve struktuře **souhrnných zdrojů krytí – pasiv** - došlo ke konci 2. čtvrtletí 2007 k nárůstu vlastního kapitálu o 56,4 mld. Kč, tj. o 3,0 %. Podíl vlastního kapitálu na krytí bilanční sumy se mírně snížil z 54,8 na 53,5 %.

Cizí zdroje včetně rezerv (pasiva – vlastní kapitál) představovaly ke konci 2. čtvrtletí 2007 celkem 1663,4 mld. Kč, tj. 44,7 % pasiv. V tom závazky z obchodních vztahů 589,4 mld. Kč (nárůst o 17,7 %), ostatní krátkodobé cizí zdroje⁷ 183,7 mld. Kč (nárůst o 6,1 %). Meziroční pokles o 3,6 % na 138,4 mld. Kč se projevil u rezerv, zbývající pasiva pak představují⁸ 752,0 mld. Kč (tj. nárůst o 5,5 %).

Finanční hospodaření podniků pod zahraniční kontrolou (nefinanční podnikatelské subjekty s 250 a více zaměstnanci)

V sektoru podniků pod zahraniční kontrolou pokračoval trend efektivnějšího využívání a zhodnocování finančních, materiálních i personálních zdrojů. Tento sektor podniků měl rozhodující vliv na celkový růst účetní přidané hodnoty. Počet podniků pod zahraniční kontrolou se 250 a více zaměstnanci ve 2. čtvrtletí 2007 meziročně vzrostl o 7,3 %, počet jejich zaměstnanců přitom vzrostl o 11,8 %. Hodnota jejich dlouhodobého majetku se zvýšila o 19,2 %. Nárůst účetní přidané hodnoty činil 23,2 %.

Vzhledem k tomu, že do hodnot ukazatelů se promítají současně změny trendové i strukturální, vypovídá o specifických odlišnostech subsektoru podniků pod zahraniční kontrolou více porovnání velikostí podílů pro různé typy ukazatelů než jejich meziroční vývoj. Podíly na zdrojích podnikání představují: 47,8 % z počtu zaměstnanců (fyz.osob) a 45,3 % z dlouhodobého majetku. Podíly finančních ukazatelů, vypovídajících o úspěšnosti podnikatelské činnosti, jsou vyšší: 58,8 % u přidané hodnoty. Podíl na hrubých investicích ve 2. čtvrtletí 2007 byl 52,9 %.

Rozdíl ve velikosti podílů na zdrojích a na výsledcích podnikání i v tomto čtvrtletí potvrzuje efektivnější využívání a vyšší zhodnocování zdrojů u podniků pod zahraniční kontrolou. Vypovídá o tom i jejich váha na celkovém meziročním růstu účetní přidané hodnoty podniků s 250 a více zaměstnanci ve sledovaném období celkem – viz výše. Tento závěr potvrzují také poměrové finanční ukazatele podniků pod zahraniční kontrolou při porovnání s průměrnými hodnotami dosahovanými v celém souboru podniků, zejména produktivita vyjádřená jako účetní přidaná hodnota na zaměstnance (fyz. osob) za měsíc (82,4 proti 74,8 tis. Kč). Vyšší efektivnost vyjádřená produktivitou práce z přidané hodnoty se pak také promítá i do vyšší průměrné mzdy cca o 2,0 tis. Kč / měsíc (24,2 proti 22,2 tis. Kč/měs).

Nefinanční podniky pod zahraniční kontrolou s 250 a více zaměstnanci a jejich podíly na celém souboru

Finanční ukazatele podniků pod zahraniční kontrolou	2. čtvrtletí 2006		2. čtvrtletí 2007		
	skutečnost	podíl k celku v %	skutečnost	podíl k celku v %	index
Počet jednotek	647	40,6	694	42,4	107,3
Průměrný evidenční počet zaměstnanců (fyz. osoby) v tis.osob	513,6	43,8	574,3	47,8	111,8
Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek odpisovaný v mld. Kč	644,7	37,5	768,8	45,3	119,2
Tržby za vlastní výrobky a služby v mld. Kč	428,2	59,8	489,0	62,3	114,2
Tržby za zboží v mld. Kč	142,0	69,6	158,0	68,3	111,3
Výkony (s obchodní marží) v mld. Kč	443,3	57,7	504,8	59,5	113,9
Výkonová spotřeba (úč. mezispotřeba) v mld. Kč	352,6	64,0	391,6	64,6	111,1
Účetní přidaná hodnota v mld. Kč	115,3	52,8	142,0	58,8	123,2
Hrubé investice*) v mld. Kč	25,4	50,9	25,3	52,9	99,6
Prům. měsíční produkt. práce z přid.hodnoty v tis.Kč/zaměst (fyz.os.)	74,8	120,6	82,4	123,0	110,2
Průměr. měsíční mzda na zaměst. (fyz. osob) v tis.Kč	22,2	106,7	24,2	109,0	109,0

*) Hrubé investice = pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku celkem (vč. pozemků a ložisek nerost. surovin)